

บทที่ ๒

ประวัติของตลาดหลักทรัพย์

ก. ความหมายของตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์คือตลาดที่ทำการซื้อขายหลักทรัพย์โดยมีระเบียบแบบแผน (organized securities market) มีสถานที่ให้ผู้ที่ทำธุรกิจซื้อขายหลักทรัพย์มาพบกัน เพื่อทำการค้าหลักทรัพย์ที่ไจจกะ เบียนและมีบัญชีรายชื่อ (list) อยู่กับตลาดหลักทรัพย์ (Security exchanges)

ตลาดหลักทรัพย์นี้จะต้องจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และเป็นสถานที่ที่จะทำการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งหลักทรัพย์ที่จะมาทำการซื้อขายผ่านตลาดหลักทรัพย์ จะต้องเป็นหลักทรัพย์ที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และไจจกะ เบียนรับหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์แล้ว บริษัทเจ้าของหลักทรัพย์เหล่านี้เรียกว่า list companies และผู้ที่เข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์นี้ไจจกะ จะต้องเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น

ข. ความหมายของคำว่าตลาดหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๑๓

ในพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ตลาดหลักทรัพย์" หมายความว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ศูนย์ ศักกรันท์, สถาบันและตลาดการเงิน (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชย์
ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕) หน้า ๓๕ - ๔๐

"กิจการตลาดหลักทรัพย์" หมายความว่า การจัดให้ตลาด
หรือสถานที่อื่นเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์
รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว

"หลักทรัพย์" หมายความว่า หุ้น หุ้นกู้ พันธบัตรหรือตราสาร
อื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

โดยเหตุที่พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓
ได้มีบทนิยามคำว่า "ตลาดหลักทรัพย์" ไว้ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทนิยามดังกล่าวย่อม
ไม่เป็นการเพียงพอ ดังนั้น จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาด้อยค่าและ
บทนิยามอื่นในกฎหมายฉบับเดียวกันประกอบด้วย ด้อยค่าที่จะนำไปสู่ความเข้าใจ
คำว่า "ตลาดหลักทรัพย์" คือ คำว่า "กิจการตลาดหลักทรัพย์" และ "หลักทรัพย์"
ซึ่งจะต้องพิจารณาด้อยค่าทั้งหมดรวมกันไปด้วย ทั้งยังต้องพิจารณาเลยไปถึง
มาตรา ๕, ๖, ๗ และ ๘ ซึ่งบัญญัติว่า

"มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน
ตลาดหลักทรัพย์ประกอบไปด้วยสมาชิกซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์

มาตรา ๖ ให้ตลาดหลักทรัพย์เป็นนิติบุคคล

มาตรา ๗ ให้ตลาดหลักทรัพย์มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร
และจะตั้งสาขาขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

"พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓,"

ราชกิจจานุเบกษา ๘๕ (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๓) : ๑ - ๕

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ การจัดตั้งสำนักงานสาขาและที่ตั้งสำนักงานสาขาต้อง
ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๘ ให้ตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์
ประสงคตามมาตรา ๕ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) จัดให้ไ้ไ้มา ถือกรรมสิทธิ์ มีทรัพย์สินต่าง ๆ ครอบครอง เช่าหรือให้เช่า
เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง
ขายหรือจำหน่ายควยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์

(๒) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินและลงทุนหาผลประโยชน์

จากบทบัญญัติดังกล่าวอาจสรุปได้ว่าตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ หมายความว่าองค์กรนิติบุคคลซึ่งมีหน้าที่เป็น
ศูนย์กลางควบคุมการดำเนินการธุรกิจในการซื้อขายหลักทรัพย์เกี่ยวกับ หุ้น หุ้นกู้ หุ้นบุริมสิทธิ^๒
พันธบัตรรัฐบาล ตลอดจนบริการเกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ และเพื่อกำหนดการดำเนินงานของ
ตลาดหลักทรัพย์เป็นไปเรียบร้อยและเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมอย่างแท้จริง พระราช
บัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออก
กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการวางนโยบายและการควบคุม

เรื่องเดียวกัน , หน้าเดียวกัน

^๒ หุ้น - หรือหุ้นสามัญ (Common Stock) เป็นหุ้นที่แสดงถึงความเป็นเจ้าของ
ของบริษัท ผู้ถือหุ้นจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล แต่การจะได้รับเงินปันผล
เพียงใดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับรายได้ของบริษัท ถ้าการดำเนินงานประสบความสำเร็จ
มีกำไรมาก ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลสูง แต่ถาบริษัทยังไม่มีกำไร ก็จะไม่มีการ
จ่ายเงินปันผลให้ ตามปกติเงินปันผลของหุ้นสามัญจะขึ้นลงตามวัฏจักรของธุรกิจ คือเมื่อ

เศรษฐกิจรุ่งเรืองบริษัทมีกำไรมาก การจ่ายเงินปันผลจะสูงตาม เมื่อเศรษฐกิจซบเซา ไม่มีกำไรก็อาจจ่ายเงินปันผล

ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิออกเสียงในการบริหารงานของบริษัท ๑ หุ้นคือ ๑ เสียง และอาจมีสิทธิในการซื้อหุ้นใหม่ไวก่อนผู้อื่น (pre-emptive right) สิทธิดังกล่าวจะมีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred stock)

ผู้ถือหุ้นชนิดนี้ จะมีสิทธิพิเศษเหนือหุ้นชนิดอื่นในบริษัทเกี่ยวกับ บุริมสิทธิที่สำคัญของหุ้นชนิดนี้ก็คือ การได้รับเงินปันผลเป็นอันดับแรกตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบหุ้น ซึ่งอาจเป็นจำนวนต่อหุ้นหรือเป็นร้อยละก็ได้

อย่างไรก็ดี เงินปันผลสำหรับหุ้นบุริมสิทธิ แม้จะระบุไว้ก็ไม่ถือเป็นสัญญา เช่นเดียวกับดอกเบี้ย ค่ายเหตุนี้บริษัทจึงไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินปันผลเสมอไป แต่ถ้าหุ้นบุริมสิทธิไม่มีการจ่ายเงินปันผล หุ้นสามัญก็จะไม่ได้รับเงินปันผลในเวลานั้น ๆ ค่าย นอกจากสิทธิรับเงินปันผลก่อนแล้ว ยังมีสิทธิได้รับคืนหุ้นก่อนเมื่อกิจการมีอันต้องเลิกล้ม หรือยุติการดำเนินงานธุรกิจต่อไป

สิทธิในเงินปันผลอาจมีลักษณะแตกต่างกันออกไปดังนี้

บุริมสิทธิสะสมเงินปันผล บุริมสิทธิชนิดนี้เป็นที่สนใจแก่ผู้ลงทุนมาก เพราะแน่ใจได้ว่าจะได้รับเงินปันผลแน่ ๆ แม้บริษัทจะขาดทุน ยอดเงินปันผลจะถูกสะสมไว้จ่ายในปีต่อไป หรือจนกว่าจะมีกำไร

บุริมสิทธิในเงินปันผลร่วมกับหุ้นส่วนสามัญ บุริมสิทธิชนิดนี้จะได้รับเงินปันผลตามที่ระบุไว้ในใบหุ้น และถ้าในปีใดหุ้นสามัญได้รับเงินปันผลสูงกว่าหุ้นบุริมสิทธิแล้ว หุ้นบุริมสิทธิจะมีสิทธิได้รับร่วมกับหุ้นสามัญอีกต่อหนึ่งค่าย แต่ถ้าปีใดบริษัทขาดทุนบริษัท

ก็จะงกายบัณเฒถุณบุรีมสิทธิชนินไค้เชนกัน

หุณหรือพัธบัตริ

ทั้งหุณและพัธบัตริมีผลต่อตลาหุณเชนเดียวกับหุณสามัญ และหุณบุรีมสิทธิ
 แตการออกหุณหรือพัธบัตริของบริษทเทากับเป็นการเพิ่มหนึ้ กังนั้น ในภาวะปรกติหรือระยะ
 เริ่มตนของบริษทจะไมม่มีการออกหุณหรือพัธบัตริเลย บริษทจะออกหุณและพัธบัตริก็ต่อเมื่อ
 กิจการตองการหุณเพิ่มเคิมเป็นการควน เพื่อการขยายงาน หรือเพื่อการไลถอนหุณบุรีมสิทธิ
 และเพื่อชำระหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระ

ข้อกำหนดของหุณ หรือ พัทธบัตริที่สำคัญ คือ

- กำหนดระยะเวลาไลถอนคั้น ซึ่งบริษทผู้ออกมีความผูกพันตาม
 กฎหมายที่ตองคั้นเงินตนแกผูถือ
- กำหนดการจ่ายคอกเบี้ย ตามอัตราที่ระบุไว้ โดยปรกติจ่ายทุก

๖ เคือน

ประเภทของหุณและพัธบัตริที่สำคัญคือ

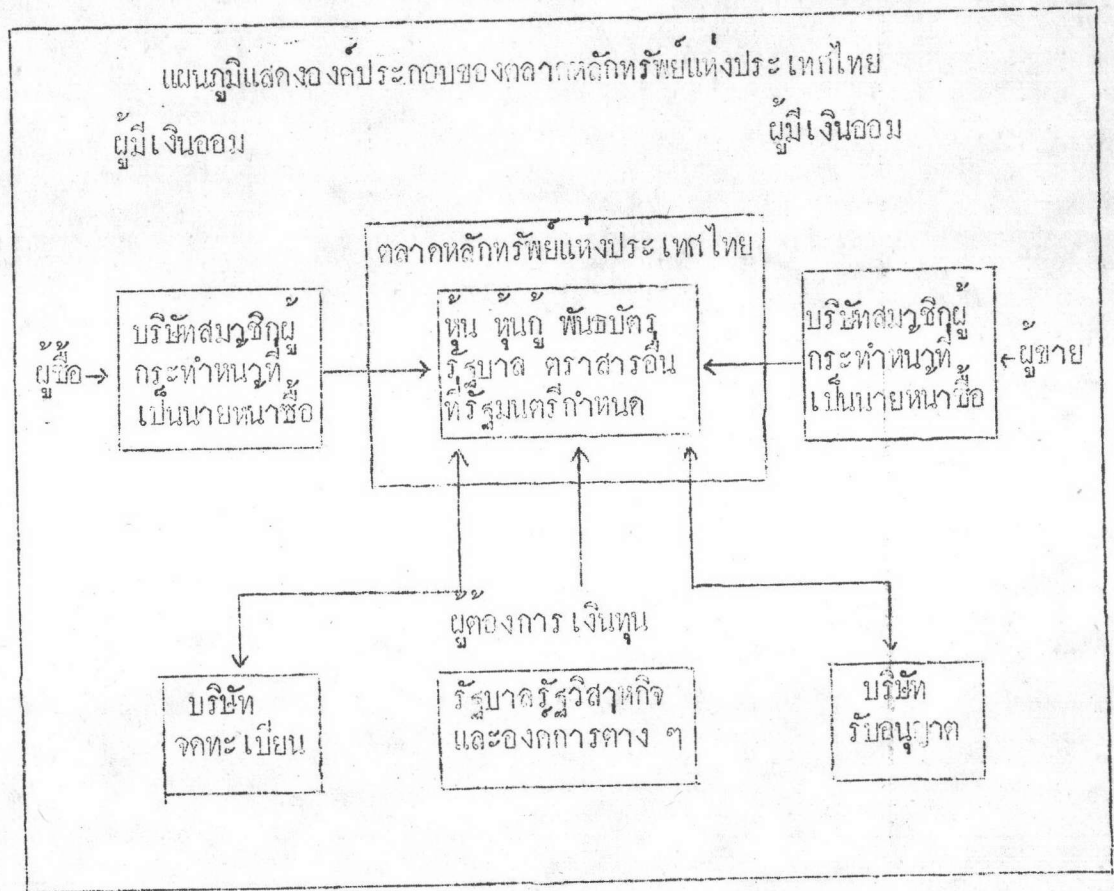
- พัทธบัตริที่มีหลักประกันเป็นทรัพย์สิน ถ้าบริษทผิดสัญญาในการจ่าย
 คอกเบี้ยหรือคั้นเงินตน ผูถือพัธบัตริมีสิทธิยึดทรัพย์สินที่ระบุไว้เป็นหลักประกันใ้ทันที
- พัทธบัตริที่ไม่มีหลักประกันใด ๆ บริษทผู้ออกจะตองมีฐานะทาง
 เศรคิตดี และบริษทจะตองยอมผูกมัดตัวเองด้วยเงื่อนไซตาง ๆ เป็นต้นว่าไม่กอนี้เพิ่มอีก
 ไปจ่ายเงินบัณเฒถุณบุรีมสิทธิ และอาจจะตองกันเงินสคไว้เพื่อการไลถอนเมื่อครบ
 กำหนดอีกควย

นอกจากนี้อาจจะมีพัธบัตริหรือหุณที่ออกเป็นงวด ๆ หรือออกครั้งเดียว
 แต่ไลถอนเป็นงวด ๆ ซึ่งจะตองระบุไว้ในพัธบัตริ พัทธบัตริบางชนิดอาจระบุไว้ให้เปลี่ยนเป็น
 หุณสามัญไค้เมื่อถึงกำหนดเวลาหนึ้ . เมื่อผูถือหุณมีความตองการที่จะเปลี่ยน

ผู้ถือหุ้น หรือ พันธบัตรมีฐานะเป็นเจ้าของบริษัท สิทธิของเจ้าหนี้จะ
 เกิดขึ้นต่อเมื่อถูกหนี้ผิดสัญญา เจ้าหนี้จะฟ้องร้องให้ชำระตามกฎหมาย ในกรณีบริษัทเลิก
 กิจการ หรือล้มละลาย เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระจากการขายทรัพย์สิน

หลักทรัพย์ที่กล่าวมานี้ บริษัทมีไว้ทำการออกไถ่ทันทีที่มีความต้องการใช้เงิน
 เพราะการออกหลักทรัพย์แต่ละชนิดไม่ว่าจะเป็นหุ้น หรือหุ้นกู้ตาม เป็นเรื่องที่ลำบากและ
 ซับซ้อนมาก และหลักทรัพย์ที่ออกจะได้รับการยอมรับจากผู้ลงทุนหรือไม่ บริษัทจะออกเองหรือ
 ต้องอาศัยบริการจากสถาบันหนึ่งที่มีความชำนาญในกรณี จำเป็นจะต้องได้พิจารณาใคร่ครวญ
 เป็นอย่างถี่

เพื่อความกระจ่างชัดในการจัดองค์การของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 อาจพิจารณาจากแผนภูมิแสดงองค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ค. ความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า ตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์

ประเทศที่ได้อธิบายว่ามีความเจริญทางเศรษฐกิจ หรือประเทศที่พัฒนาแล้ว (Developed country) จะมีตลาดทุนเจริญก้าวหน้ามาก ทั้งนี้ เพราะประเทศเหล่านั้นเป็นประเทศอุตสาหกรรมแทบทั้งสิ้น เมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีการลงทุนมาก ประชาชนมีงานทำ มีรายได้สูง ทำให้ระดับการออม (Savings) สูงขึ้น การพัฒนาระบบการศึกษาทำให้ประชาชนมีบทบาทหรือระดับการออมและใช้เงินออมนั้นอย่างมีเหตุผล ในการขยายการผลิตหรือเพิ่มผลการผลิตย่อมมีขอบเขตจำกัดขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจหลายประการ ที่สำคัญที่สุดก็คือ "ทุน" อันจะก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลผลิตต่อไป ผู้ออมจะใช้เงินออมของตนไปในทางที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุดโดยจะนำไปซื้อหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่ให้ประโยชน์ ภัยเหตุนี้เองเงินจึงเคลื่อนไหวโดยเสรีจากแหล่งที่ให้ผลตอบแทนต่ำ ไปยังแหล่งที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ประกอบกับระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน ผู้ออมและผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลคนเดียวกันกับการที่มี "ดอกเบี้ย" หรือ "เงินปันผล" อันเป็นค่าตอบแทนในการใช้ทุน และเป็นสื่อกลางสำคัญที่ก่อให้เกิดการกู้ยืม และการลงทุนในรูปต่าง ๆ ในกรณีจำเป็นที่จะต้องมีส่วนหนึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ออม และผู้ลงทุน ซึ่งเรียกว่า "สถาบันการเงิน" โดยทำหน้าที่ระดมเงินจากผู้ออมและใช้ประโยชน์จากเงินออมนั้น โดยการให้กู้ยืมหรือลงทุนในหุ้น หนุ่ญ หรือตราสารอย่างอื่น อันเป็นที่มาของตลาดเงิน และตลาดทุนซึ่งมีส่วนช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านการเศรษฐกิจของประเทศ

๑. ตลาดเงิน (Money Market) หมายถึงลักษณะของการจัดการและสถาบันกลุ่มต่าง ๆ ที่นำผู้กู้และผู้ให้กู้สำหรับช่วงระยะสั้น คือมีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี โดยไม่มีการติดต่อกันโดยตรงระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ แต่จะต้องผ่านตลาดเงินนี้ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวอย่างที่สำคัญ หลักทรัพย์ในตลาดเงินโดยทั่ว ๆ ไปได้แก่ตั๋วเงินคงคลัง (Treasury bills)

มณฑา สวัสดิ์สิงห์, "ตลาดทุนในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๖) หน้า ๒

ความแตกต่างของตลาดเงินกับตลาดทุนขึ้นอยู่กับตัวหลักทรัพย์ และกำหนดเวลาใดก่อนเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ดีตลาดทั้งสองก็มีความเกี่ยวเนื่องกันอยู่มาก ถ้าพิจารณาถึงความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างแท้จริงแล้ว ตลาดทุนมีความสำคัญมากกว่า ทั้งนี้ เพราะการได้ใช้ทุนระยะยาวของธุรกิจก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ธุรกิจมากกว่า และการดำเนินกิจกรรมในตลาดทุนจำเป็นที่จะต้องอาศัยสถาบันชำนาญพิเศษ คือ ตลาดทุน และผู้ค้าหลักทรัพย์ ซึ่งมีวิธีการ เทคนิคในการควบคุมและข้อกำหนดโดยเฉพาะ นอกจากนี้สินค้าที่ทำกำไรมือขายในตลาดทุนได้แก่หลักทรัพย์ประเภทหุ้นและพันธบัตรซึ่งมีใช้หลักทรัพย์ที่เป็นสินค้ามือขายกันโดยทั่วไปในตลาดเงินอื่น

ตลาดทุนอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

ก) ตลาดหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (Primary Market or New Issue Market)
ตลาดหลักทรัพย์ที่ออกใหม่มีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะจะมีผลโดยตรงต่อการจัดตั้งและความเจริญเติบโตของวิสาหกิจในระบบเศรษฐกิจ

ข) ตลาดซื้อขายหลักทรัพย์รอง (Secondary Market or Trading Market)
ซึ่งทำการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้เคยออกจำหน่ายผ่านมือผู้ลงทุนมาแล้วอย่างน้อยครั้งหนึ่ง และมีส่วนสำคัญที่ทำให้หลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (Primary Securities) มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยทำให้หลักทรัพย์เหล่านี้มีสภาพคล่อง (Liquidity) และมีความสามารถในการเปลี่ยนมือสูง (Marketability) ทั้งนี้ เพราะว่าคุณกลหรือสถาบันที่ซื้อหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ได้เมื่อเริ่มออกสู่ตลาด สามารถที่จะขายหลักทรัพย์นั้นในตลาดหลักทรัพย์เมื่อใดก็ได้ ตามราคาที่กำหนดไว้ในตลาดขณะนั้น ซึ่งราคาของหลักทรัพย์ก็จะถูกกำหนดขึ้นโดยอุปสงค์และอุปทานของหลักทรัพย์นั่นเอง สภาพคล่องของหลักทรัพย์จะเกิดขึ้นในเมื่อการซื้อขายหลักทรัพย์

ศุภรีย แก้วเจริญ " ในเอกสารทางวิชาการเนื่องในโอกาสเปิดตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชย์ศาสตร์
และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘) หน้า ๑ - ๓

สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว และค่าธรรมเนียมในการซื้อขายต่ำ ราคาของหลักทรัพย์เป็น
 ราคาที่สมเหตุสมผลกับมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ ดังนั้น ในสายตาของผู้ออมทรัพย์
 หลักทรัพย์ของบริษัทที่มีการซื้อขายในตลาด เป็นหลักทรัพย์ที่น่ามีได้ในกรอบครองเพราะเหตุ
 ว่าผู้ออมทรัพย์สามารถขายหลักทรัพย์ที่ตนเมื่ออยู่ออกไปได้ และสามารถซื้อเพิ่มเติมได้เมื่อต้อง
 การ และเมื่อพิจารณาจากแง่ของบริษัทผู้ต้องการ เงินทุนการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ก็
 ช่วยให้หลักทรัพย์ของบริษัทเป็นที่สนใจของผู้ออมทรัพย์ ซึ่งจะช่วยให้บริษัทสามารถระดมทุน
 ได้ง่ายขึ้น และเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำลง

เท่าที่กล่าวถึงตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์มาแล้วโดยสังเขปนั้น
 พอจะสรุปได้ว่าตลาดทุนก็คือตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง

ง. ประวัติความเป็นมาของการค้าหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

สถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจค้าหลักทรัพย์ชนิดนี้ "ตลาดหุ้น" ซึ่งใน
 ประเทศสหราชอาณาจักร เรียกว่า "Exchange" และในประเทศบราซิลพื้นที่เรียกว่า
 "Bourse" สถาบันการเงินประเภทที่อุบัติขึ้น เนื่องจากมีสินค้ามากมายที่จะต้องทำการ
 ซื้อขายเพิ่มขึ้น หลักทรัพย์ของรัฐบาลและหุ้นของบริษัทที่มีปริมาณมากตลอดจนการประกันภัย
 ก็มีการกระทำกันอย่างกว้างขวาง พ่อค้าและนักธุรกิจต่าง ๆ จำเป็นต้องมีสถานที่ซึ่งเป็น
 ศูนย์กลางสำหรับรวมกันดำเนินการธุรกิจดังกล่าวในตลาดหุ้นนี้ แต่เดิมตลาดหุ้นเป็นสถานที่ซึ่ง
 พ่อค้าทำความตกลงแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าด้วยการนำตัวอย่างสินค้ามาแสดงระหว่างกัน
 แล้วทำสัญญาซื้อขายโดยตกลงให้ส่งมอบสินค้าในภายหลัง ใ้แก่วิวัฒนาการต่อมาเป็นตลาดเงิน
 สำหรับบัญชี และผู้ใหญ่ ในท้ายที่สุดก็กลายมาเป็นแหล่งซื้อขายหลักทรัพย์ เช่น หุ้น พันธบัตร
 เป็นต้น

ความจริง สถาบันการเงินเหล่านี้ได้ดำเนินการอยู่แล้วตั้งแต่ยุคกลาง ดังที่
 ปรากฏการกระทำกันในเมืองเวนิส (Venice) และเมืองบรูจส์ (Bruges)

เรื่องเดียวกัน , หน้าเดียวกัน

ในประเทศเบลเยียม แต่ตลาดหุ้นในสมัยศตวรรษที่ ๑๖ ได้กระทำกันแพร่หลายและมีลักษณะ
 กว้างกว่า ในเมืองแอนต์เวิร์พ เปิดตลาดหุ้นขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๕๓๑ ในประเทศสหราชอาณาจักร
 อาณาจักรเซอร์โทมัสเกรแฮม ได้เปิดตลาดหุ้นเอกชนขึ้นในกรุงลอนดอนเมื่อปี พ.ศ. ๑๕๗๑
 ซึ่งเป็นสถาบันที่ให้กำเนิดแก่ "Royal Exchange" ตลาดหุ้นแอมสเตอร์แดมเปิดเมื่อ
 ค.ศ. ๑๖๑๑ และก็มี การก่อตั้งขึ้นในหัวเมืองในส่วนอื่นของทวีปยุโรปด้วย เช่น ที่เยนีวา
 (Geneva) และ ลีออนส์ (Lyons)

เมื่อมีบุคคลจำนวนมากมีเงินอยู่ในมือและร่วมกันดำเนินกิจการซึ่งมักจะมีการ
 เสี่ยงทางการเงิน จึงก่อให้เกิดการแสวงหาประโยชน์กันการหมุนเงิน การเก็งกำไร
 อย่างไม่มีระเบียบ บางครั้งอาจเป็นการฉ้อโกงกันอย่างชัดเจน เช่น ในสมัยที่นครแอนต์
 เวิร์พรุ่งเรือง ได้มีการพนันเก็งกำไรกันอย่างมากมายโดยอาศัยเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ทำ
 พนันกันว่าเรือบรรทุกพริกไทยจะมาถึงท่าเรือโดยปลอดภัยหรือไม่ ราคาขณและจะสูงขึ้น
 เลยชืดที่กำหนดไว้หรือไม่ บุคคลหนึ่งจะถึงแก่ความตายตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันหรือไม่
 แม้จนกระทั่งนกสองตัวที่จับบนกิ่งไม้ตัวไหนจะบินไปก่อนกัน พวกนักพนันเก็งกำไรเหล่านี้
 บางคนก็มีส่วนได้เสียในเหตุการณ์ที่ใช้ในการพนันนั้น เช่นมีผลประโยชน์หรือหุ้นส่วนใน
 สินค้าขนสัตว์หรือพริกไทย บุคคลประเภทนี้เข้าร่วมการพนันเก็งกำไรก็เมื่อหวังประโยชน์
 ที่จะได้รับชดเชยหากเกิดความเสียหายแก่สินค้าที่ตนมีส่วนได้เสียนั้น สำหรับบุคคลประเภท
 ที่มุ่งต่อการเสี่ยงโชคอย่างเดียวกันนี้ไม่น้อยซึ่งไม่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจส่วนรวม
 แต่อย่างใด

นอกจากนี้ ยังมีการแสวงหาความร่ำรวยอีกวิธีหนึ่ง คือ คอยถือเอาประโยชน์
 จากการขึ้นลงของราคาสินค้า กล่าวคือ บุคคลอาจทำการซื้อขายสินค้าอย่างหนึ่งโดยคาด
 คະเนว้าราคาสินค้านั้นจะไหวตัวสูงขึ้น แล้วก็ทำสัญญาขายสินค้านั้นต่อไป แม้เขายังไม่ได้
 รับสินค้านั้น ทั้งนี้ โดยคิดว่าราคาสินค้าจะลดลงก่อนที่เขาจะทำการส่งมอบ หรือในบาง
 กรณีหากราคาสินค้าอย่างหนึ่งเช่นราคาขณและในกรุงลอนดอน รวบรวมค่าขนส่งและค่าใช้จ่าย
 จ่ายอย่างอื่นต่ำกว่าราคาในตลาดแอนต์เวิร์พ พ่อค้าก็จะรับซื้อสินค้านั้นจากตลาดกรุงลอนดอน

เพื่อส่งไปจำหน่ายยังแอมต์เวอร์พ นอกจากนี้ ยังมีการค้าเป็นการซื้อสินค้าบางประเภท
เก็บกักไว้เมื่อราคาสินค้ามีราคาสูงขึ้นก็ปล่อยสินค้านั้นเข้าสู่ตลาด ผู้จำหน่ายต้องใช้สินค้า
ประเภทนั้นต้องซื้อด้วยราคาที่สูงกว่าปกติ

การหมุนเงินเก็งกำไรอย่างมากได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศเนเธอร์แลนด์
เมื่อปี ค.ศ. ๑๖๓๓ คือต้นทิวลิปได้ถูกนำจากภาคตะวันออกและกินแดนฝั่งทะเลเมดิเตอร์
เรเนียนภาคใต้ของทวีปยุโรปเข้าไปปลูกในประเทศเนเธอร์แลนด์ในปลายคริสต์ศตวรรษ
ที่ ๑๖ และได้รับความนิยมจากพ่อค้าเป็นจำนวนมาก และเมื่อสงครามระหว่างสเปนและ
เนเธอร์แลนด์สิ้นสุดลงชาวเนเธอร์แลนด์ก็ยิ่งสนใจที่จะปลูกต้นทิวลิปมากขึ้น ราคาต้นทิวลิป
จึงถีบตัวสูงขึ้น และในปี ค.ศ. ๑๖๓๓ ได้มีการแย่งซื้อต้นทิวลิปกันอย่างมากมายเพราะต่างคน
ก็คาดคะเนว่าการปลูกต้นทิวลิปขายจะทำให้เกิดความร่ำรวยอย่างรวดเร็ว ผู้ที่มั่งคั่งไม่พอ
ก็นำเครื่องเพชรนิลจินดาไปจำหน่ายและนำอาคารบ้านช่องไปจำหน่ายตลอดจนขายธุรกิจที่เคย
ดำเนินการอยู่ เพื่อให้ได้ทุนไปซื้อต้นทิวลิป ยิ่งเป็นการทำให้ต้นทิวลิปราคาสูงขึ้นไปอีก
หลายเท่า ซึ่งพอถึงจุดหนึ่งมีผู้ต้องการซื้อในราคาราคาขึ้นน้อยลงและลดลงอย่างรวดเร็ว ยังผล
ให้เกิดความปั่นป่วนขึ้นในวงการเศรษฐกิจของผู้ซื้อขายดอกทิวลิปเป็นอย่างยิ่งและในที่สุด
ธุรกิจการค้าดอกทิวลิปก็ต้องประสบความล้มเหลวในปี ค.ศ. ๑๖๓๗ และในขณะที่เดียวกัน
ก็ก่อให้เกิดความร่ำรวยแก่บุคคลจำนวนน้อย

อีกครั้งหนึ่ง การหมุนเงินเก็งกำไรได้เกิดขึ้นในประเทศฝรั่งเศสและอังกฤษใน
ระยะศตวรรษที่ ๑๘ สำหรับประเทศฝรั่งเศสผู้มีส่วนอย่างสำคัญ คือ จอห์น ลอว์ ซึ่งเป็นผู้
วางโครงการตั้งธนาคารกลางและบริษัทต่าง ๆ ขึ้น บริษัทที่เกี่ยวข้องคือ บริษัทแห่งภาค
ตะวันออกหรือบริษัทอินเดียตะวันออก ซึ่งตั้งขึ้นในปี ๑๗๑๗ ภายหลังการตั้งธนาคารกลาง ๑ ปี
วัตถุประสงค์ในการตั้งบริษัทขึ้นนี้ก็เพื่อช่วยหาทางบรรเทาหนี้ของรัฐบาลในสมัยนั้น โดย

002210

สมคิด ศรีสังคม, ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เล่ม ๑ (กรุงเทพมหานคร :
บริษัทพิชชากร, ๒๕๑๑) หน้า ๓๘๘ - ๔๐๔.

บริษัทจะได้รับผลประโยชน์ทางการค้าจากเอกสิทธิที่ได้รับจากรัฐบาล เป็นการตอบแทน บริษัทมิสซิสซิปปีได้รับสิทธิผูกขาดการค้าและการทำเหมืองแร่ในดินแดนหลุยส์เซียนาใน อเมริกาเหนือ เอกสิทธิในการค้าขนสัตว์มีเวอริโนกานาคา เนื่องจากกิจการดังกล่าว มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงยิ่งจึงทำให้ชาวฝรั่งเศสเองและแม่แค้นต่างประเทศนิยม ซื้อหุ้นของบริษัทนี้เป็นอันมาก และปรากฏว่าในเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๗๑๕ หุ้นบริษัท ซึ่งมีมูลค่าหุ้นละ ๑,๐๐๐ เหรียญได้มีราคาสูงเป็น ๑๐,๐๐๐ เหรียญ และในเดือนมกราคม ค.ศ. ๑๗๒๐ เมื่อมีการควบบริษัทเข้ากับธนาคารกลาง ประชาชนฝรั่งเศสต่างก็พากันมุ่ง ไปซื้อหุ้นจนกระทั่งเกิดการจลาจลขึ้น บุคคลเหล่านี้ต่างก็จำนำจำนองและจำหน่ายทรัพย์สิน ของตนเพื่อเข้าร่วมลงทุนในวิสาหกิจดังกล่าว จึงทำให้ราคาหุ้นบริษัทสูงขึ้นอย่างมาก จนกระทั่งถึงจุดอิ่มตัวซึ่งไม่มีผู้ใดต้องการจะซื้อราคาสูงต่อไปอีกเมื่อถึงระยะนี้นักลงทุนเงิน บางคนก็เริ่มรู้สึกว่าราคาหุ้นสูง เช่นนั้นบริษัทและธนาคารคงไม่สามารถจะดำเนินการให้ได้ ผลกำไรที่จะนำมาจ่ายเงินปันผลให้เพียงพอได้ ผู้ลงทุนบางคนจึงเริ่มขายหุ้นและได้มีการ ขายหุ้นกันอย่างขนานใหญ่ อันมีผลให้มูลค่าหุ้นต้องประสบกับการขาดทุนเป็นอย่างมาก

จ. วิวัฒนาการของการค้าหลักทรัพย์ในประเทศไทย

ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๐ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ได้เริ่มเปิดสาขาในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก และต่อมาก็มีสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศอื่น ๆ มาเปิดดำเนินการเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ตลอดจนมีธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีกิจการของ ธนาคารออมสิน กองทุนสงเคราะห์และบริษัทประกันภัย เป็นต้น ซึ่งสถาปนาการเงินเหล่านี้ สนองความต้องการเงินทุนได้ในขอบเขตจำกัด และเป็นการให้กู้ยืมในระยะสั้น

ผลของความเจริญเติบโตในภาคอุตสาหกรรม ได้ก่อให้เกิดการเพิ่มตัวของหน่วย ธุรกิจที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมขึ้นอย่างกว้างขวางประกอบกับนโยบายของรัฐบาลมุ่งที่จะ ให้เอกชนเป็นผู้นำทางด้านอุตสาหกรรมเป็นผลให้ต้องมีการพัฒนาตลาดหุ้นเพื่อ เป็นแหล่ง ระดมเงินทุนให้แก่ธุรกิจและในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีสถาปนาการเงินประเทศ

"บริษัทลงทุน" (Investment Company) ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยกลุ่มเอกชนและดำเนินการ
 ในลักษณะ "กองทุนรวม" (Mutual Fund) ซึ่งใช้ชื่อว่า "TIF" (กองทุนรวมไทย)
 และในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการจัดตั้ง "ตลาดหุ้นกรุงเทพ" จดทะเบียนเป็น
 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นบริษัทจำกัด ซึ่งก่อนหน้าการจัดตั้งตลาดหุ้นให้เป็น
 สถาบันตลาดหุ้นนั้นได้มีการจัดตั้งกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖
 แต่กิจการยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ผู้ริเริ่มกิจการนายหน้าและค้าหุ้น คือบริษัทเบิร์กจำกัด
 ซึ่ง นายกิลลิส เฮสซาร์ เบิร์ด ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ ในระยะ
 เริ่มแรกบริษัทนี้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม
 พ.ศ. ๒๕๐๓ บริษัทอีกวงมิ่ง จำกัด ก็ได้เปิดดำเนินการดังกล่าวขึ้นเช่นกัน ซึ่งพอจะถือ
 ได้ว่าการจัดตั้ง "บริษัทตลาดหุ้นกรุงเทพ จำกัด" (Bangkok Stock Exchange)
 เป็นการจัดตั้งตลาดหุ้นขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย

เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๕ บริษัทสินอุตสาหกรรมไทย จำกัด ซึ่งเป็นกิจการในเครือ
 ของบริษัทยูนิเมคไทย จำกัด ก็ได้เริ่มดำเนินการหลังจากนั้นจึงมีบริษัทต่าง ๆ เปิด
 ดำเนินกิจการเพิ่มขึ้น แต่การซื้อขายหุ้นเป็นอยู่ในวงจำกัด ประชาชนให้ความสนใจน้อย
 ประกอบกับบริษัทในรูปมหาชนมีไม่มากนัก ผู้ซื้อและผู้ขายจึงมักทำการซื้อขายกันเองโดยไม่
 ผ่านตลาดหุ้นเสียเป็นส่วนมาก จึงเป็นผลให้การซื้อขายหุ้นโดยผ่านตลาดหุ้นตลอดช่วงที่ผ่านมา
 นามีปริมาณน้อย ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ฝ่ายตลาดหุ้นกรุงเทพ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓
 ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ มีมูลค่าเฉลี่ยปีละไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท คือมีมูลค่าการซื้อขายสูงสุด
 เท่ากับ ๑๖๐ ล้านบาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ และมีมูลค่าการซื้อขายต่ำสุดเท่ากับ ๒๖ ล้านบาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหุ้นกรุงเทพตามที่กล่าวมานี้
 กว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นการขายหุ้นสามัญ มีหุ้นกู้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

๑ พรณี อิศรพงศ์ไพศาล, "ตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย" จุลสารธนาคาร
กรุงเทพ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๒๐) , : ๑๕

ตารางที่ ๒

สถิติมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหุ้นกรุงเทพ

(๒๕๐๓ - ๒๕๑๖)

(ล้านบาท)

ปี	หุ้นทุน	หุ้นกู้	รวม
๒๕๐๓	๒๕.๖	๐.๕	๒๖.๑
๒๕๐๔	๙๓.๘	๘.๙	๑๐๒.๗
๒๕๐๕	๓๐.๒	๒.๑	๓๒.๓
๒๕๑๐	๙๙.๖	๑๑.๑	๑๑๐.๖
๒๕๑๑	๑๓๖.๘	๒๓.๓	๑๖๐.๑
๒๕๑๒	๑๑๑.๕	๒.๗	๑๑๔.๒
๒๕๑๓	๕๐.๗	๕.๐	๕๕.๗
๒๕๑๔	๘๑.๕	๖.๘	๘๘.๓
๒๕๑๕	๒๖.๒	๘๖.๗	๑๑๒.๙
๒๕๑๖	๒๕.๙	๒.๖	๒๘.๕

ที่มา : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ธุรกิจการค้าที่มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง คือ ประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึง ๒๕๑๐ และเริ่มลดลงในปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๔ และในปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗ การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นเจ็บเหงามาก แทบจะไม่มีหลักทรัพย์ให้ซื้อขายกันเลย กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงภาวะการดังกล่าว ประกอบกับรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อการลงทุน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจส่วนเอกชนสาขาสถาบันการเงินขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยมีนายสมหมาย อนุตระกูล เป็นประธาน คณะอนุกรรมการชุดนี้ได้ตกลงให้ธนาคารแห่งประเทศไทย วาจาจนศาสตราจารย์ เอ็ม โรบินสัน Dr. Sidney M. Robbins ช่วยทำการศึกษาและวางโครงการพัฒนาตลาดหุ้นให้ และเขียนรายงานเรื่อง A Capital Market in Thailand เสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. อุปสรรคในการพัฒนาตลาดหุ้นของไทย

- ก) อุปสรรคจากอิทธิพลของสภาพสังคม และวัฒนธรรม คือ คนไทยไม่นิยมการเสี่ยง พอใจรายได้ที่แน่นอนแม้ว่าจะมีเพียงเล็กน้อย
- ข) อุปสรรคทางด้านคุณสมบัติและสถาบันในตลาดหุ้น ตลาดหุ้นในประเทศไทยขาดคุณสมบัติสำคัญ ๓ ประการ คือ ความคล่องตัว (Liquidity) ความเป็นระเบียบ (Orderliness) และความยุติธรรม (Fairness)
- ค) อุปสรรคจากการที่มีปริมาณหลักทรัพย์ที่ตีพิมพ์ไม่เพียงพอ เนื่องจากบริษัทที่ดำเนินงานในเชิงไทยส่วนใหญ่เป็นบริษัทในครอบครัว (Private Company)
- ง) การขาดความรู้เกี่ยวกับตลาดเงินทุน

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการพัฒนาตลาดหุ้น

- ก) การให้สิทธิและประโยชน์ในกานภาษีแก่บริษัทมหาชน (Public Company) โดยเฉพาะผู้ถือหุ้นรายย่อย

ข) แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน

ของบริษัทมหาชน

ค) เพิ่มอุปสงค์และอุปทานในหลักทรัพย์

ง) นำมาตรฐานทางการบัญชีที่นำมาใช้

จ) ปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันในตลาดหุ้นให้ดีขึ้น

ฉ) แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึง

ความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชน กำหนดให้สถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในระบบการเงิน ซึ่งยังไม่เป็นกฎหมายควบคุมโดยเฉพาะ ให้เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางการ

นอกจากนี้เมื่อคำเนิกรามีให้มีการพัฒนาตลาดเงินทุนตามข้อเสนอแนะของศาสตราจารย์ รอมบีนส์ ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพัฒนาตลาดเงินทุน" เพื่อที่จะตระเตรียมการและวางพื้นฐานในการจัดตั้งตลาดทุน และในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๕

ตารางที่ ๓

ตารางความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย

- ๒๕๑๒ - แต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาเศรษฐกิจ
ส่วนเอกชน สาขาสถาบันการเงิน
- ๒๕๑๒ - กรกฎาคม ศาสตราจารย์ ชิคนี่ เอ็ม ร็อบบินส์
จากมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ประเทศ
สหรัฐอเมริกา เดินทางมาประเทศไทย
เริ่มงานศึกษาตามโครงการ พัฒนาตลาด
เงินทุนจัดตั้ง "คณะกรรมการโครงการ
พัฒนาตลาดเงินทุน" เป็นส่วนงานหนึ่ง
ในธนาคารแห่งประเทศไทย
- สิงหาคม แต่งตั้ง "คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น"
เริ่มการประชุมหารือระหว่างเจ้าหน้าที่
คณะกรรมการโครงการพัฒนาตลาดเงินทุน
ธนาคารแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่
กระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า)
พิจารณามาตรการเกี่ยวกับการตรา
กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน
- ๒๕๑๓ - เมษายน ศาสตราจารย์ ร็อบบินส์ เสนอรายงาน
"A Capital Market in Thailand"
ต่อธนาคารแห่งประเทศไทย
- กรกฎาคม ศาสตราจารย์ ร็อบบินส์ เดินทาง
เข้ามาในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง

- ๒๕๑๕ - มกราคม ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ว่าด้วย การควบคุมกิจการค้าขาย อันกระทบ กระเทือนถึงความปลอดภัย หรือความ ความสะดวกแห่งสาธารณชน มีผลใช้บังคับ
- ๒๕๑๕ - กันยายน กระทรวงการคลัง ออกประกาศกำหนด เงื่อนไข ในการอนุญาตให้ประกอบ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์
- ๒๕๑๗ - พฤษภาคม ประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗
- มิถุนายน ประกาศแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและ คณะกรรมการชั่วคราว
- ๑๖ ธันวาคม คัดเลือกบริษัทสมาชิกรุ่นแรก
- ๑๙ ธันวาคม ประชุมสมาชิก ครั้งที่ ๑ และทำการ เลือกตั้งคณะกรรมการ (บริหาร) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ๒๑ ธันวาคม แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร และ คณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน และ หลักทรัพย์รับอนุญาต

- ๒๘ ธันวาคม ประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๑)
พ.ศ. ๒๕๑๓
- ๒๕๑๘ - ๑๓ มกราคม แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการโครงการศึกษา
อบรม
- ๔ กุมภาพันธ์ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการร่างระเบียบ
ปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์
จดทะเบียน และหลักทรัพย์รับอนุญาต
ในอนาคต
- ๒๘ กุมภาพันธ์ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการโครงการวิจัย
เกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์
- ๕ เมษายน รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก ๑๒ บริษัท
- ๓๐ เมษายน เปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ ณ ห้อง
ตลาดหลักทรัพย์
- ๗ พฤษภาคม แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เกี่ยวกับการ
จดทะเบียนโอนหุ้น
- ๒๐ มิถุนายน พิธีเปิดสำนักงาน ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

๓. ความมุ่งหมายของการค้าหลักทรัพย์

เนื่องจากเงินทุนเป็นปัจจัยอันหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา (Developing Country) ประเทศที่กำลังพัฒนามักจะประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการเพิ่มพูนผลผลิตภายในประเทศให้สูงขึ้น โดยอาศัยการออมทรัพย์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ความเชื่อว่าการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศคือ ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ (Harrod - Domar) ซึ่งให้ความสำคัญต่อบริษัททางการเงินโดยยึดถือความทฤษฎีของ Keynes ที่ว่า การผลิตขึ้นอยู่กับทุนและการลงทุนจะมีมากน้อยแค่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับอัตราการออมทรัพย์ เพราะการลงทุนจะทำให้ผลิตผลรวมหรือรายได้ประชาชาติสูงขึ้น^๑ ดังนั้น การที่รัฐจะระดมเงินออมของประชาชนให้เข้าสู่ธุรกิจเพื่อการพัฒนาประเทศนั้น ย่อมเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยสถาบันที่เป็นตัวกลางในการทำหน้าที่ดังกล่าว และในขณะเดียวกันก็เป็นการให้หลักประกันในการที่ประชาชนผู้ออมที่เป็นผู้มีส่วนลงทุนในธุรกิจด้วย

สรุปความมุ่งหมายของการค้าหลักทรัพย์ก็คือ การระดมเงินทุนของประชาชนไปสู่องค์การธุรกิจ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั่นเอง

^๑ Raynold W. Goldsmith, Financial Institution (New York : Random Inc., 1968) p. 17

^๒ E. Domar "Capital Expansion, Rate of Growth and Employment : Econometrica 14 (1946), 137 - 147

สำหรับวัตถุประสงค์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน และประกอบค้าสมาชิกซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์ การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์จะกระทำได้เฉพาะหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือหลักทรัพย์รับอนุญาตและโดยสมาชิกเท่านั้น และมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ด้วย

๑. จัดให้ใครมา ถือกรรมสิทธิ์ มีทรัพย์สินต่าง ๆ ครอบครอง เขา หรือให้เขา เขาซื้อหรือให้เขาซื้อ จำนองหรือรับจำนอง ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์

๒. กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงิน และลงทุนตามผลประโยชน์

ในที่นี้ขอกล่าวได้ทั่วถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งพิจารณาจากหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว

"หมายเหตุ.- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ความจำเป็นต้องจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อื่นเป็นศูนย์กลางการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพสมบูรณ์ ภายใต้การควบคุมของทางการอย่างใกล้ชิด และมีมาตรการอันเหมาะสมเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม เพื่อเป็นการระดมเงินทุนในการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาตลาดทุน สมควรนี้กฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"

จากข้อความดังกล่าวคงพอจะทำให้เข้าใจและทราบถึงความมุ่งหมายของการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้โดยชัดเจน

"พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗," ราชกิจจานุเบกษา (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๗), ๒๕